

ŞEHİDLİK VE GAZİLİK Yüce dinimiz İslam, insanın dünya ve ahrette mutluluğunu hedefleyen bir dindir. İslam dini, vatan- millet ve bayrak gibi kutsal değerlere büyük önem vermiş ve bu değerlerin korunması için de, gerektiği zaman canın feda edilmesini bir vazife olarak insana yüklemiştir.

Peygamberlik mertebesinde sonra gelen ilk mertebeye İslam'da şehitlik mertebesi denir. Allah (cc) şehitliğin mükafatını kendisi verir. Allah (cc.) ın rızası için, din, vatan, namus için yapılan savaşlarda ölenlere şehit geride kalanlarada gazi denir.

Mü'min’in, Allah (cc) a karşı sevgisini ispatlamak için yapabileceği en büyük fedakarlık canını vermektir. Bunun adı şehitliktir. Şehidlerin Allah katında kıymet ve değeri pek yüksektir. Bunun içindir ki, şehidlerin bütün günah ve kusurları Allah tarafından af edilmiştir. Şehîtler ilâhî nîmetlerin sonsuzluğuna erişmek için daima diridirler. Ruhları, Allah katında üstün makam ve mevkilere erişirler. Bakara süresinde Allah (cc.) şöyle buyuruyor:

وَلاَ

تَقُولُواْ

لِمَنْ

يُقْتَلُ فِي

سَبيلِ

اللّهِ

أَمْوَاتٌ

بَلْ

أَحْيَاء

وَلَكِنلاَّ

تَشْعُرُونَ

"Allah yolunda öldürülenlere "Oülüler" demeyin, zira onlar diridirler, fakat siz farkında değilsiniz."”([1][1]) Cennete giren hiçbir kimse tekrar yeryüzüne dönmemek istemez, ancak şehitler müstesna, onlar şehitliğin

üstün mertebesini, Allah katındaki derecelerini gördükçe tekrar dünyaya dönmemek, Allah yolunda savaşıp tekrar şehit olmak isteyecekler. Böylece

şehitlerin Rableri katında hakikî bir ha­yatları vardır. Bu hayat daimidir; elemsiz ve kedersizdir. Müslümanları, düşmanlarına üstün kılan en mühim

esaslardan biri "Oülürsem şehid, kalırsam gazi..." inancıdır. Allah (cc.)

K.Kerim’inde şöyle buyuruyor: قُلْ

هَلْ

تَرَبَّصُونَ

بِنَا إِلاَّ

إِحْدَى

الْحُسْنَيَي

ْنِ وَنَحْنُ

نَتَرَبَّصُ

بِكُمْ أَن

يُصِيبَكُمُ

اللّهُ

بِعَذَابٍ

مِّنْ

عِندِهِ أَوْ

بِأَيْدِينَا

فَتَرَبَّصُواْ إِنَّا

مَعَكُم

مُّتَرَبِّصُونَ “ De ki: "Bize iki iyiden, (gazilik ve şehidlikten) başka bir şeyin gelmesini mi bekliyorsunuz? Oysa biz Allah'ın kendi katından veya elimizle, sizi bir azaba uğratmasını bekliyoruz. Bekleyiniz, doğrusu biz de sizinle birlikte beklemekteyiz."([1][2])

Mü'minlerin yegâne sahibi ve işlerini düzene koyanı Allah'tır. Şüphesiz ki, Cenâb-ı Allah, bütün hayır, iyilik, rahmet ve mağfiretin kaynağıdır. Savaşta inanarak ve karşılığını sadece Allah'tan bekleyerek çıkan mü'minlere mut­laka iki hayırdan biri erişecektir: Ya gazilik şerefine nail olacaklar, me­leklerin duâ ve istiğfarına lâyık gürülecekler, ya da şehîtliğin saadet şer­betini içerek Arş'a kanat açıp yükseleceklerdir. Mü'min’in imân ve irfanı, bu idrâk ve teslimiyet derecesine yükselince, artık ölümün yokluk değil, ebedî hayata açılan bir kapı olduğu onun kal­binde ve kafasında kesinlik kazanmış olur. İşte Peygamber (s.a.v.)’in mektebinin seçkin talebesini zaferden zafere koşturan ve Allah adını kıtalar üzerinde kafa­lara, kalblere, taşlara ve ağaçlara nakşetmelerini sağlayan bu imân de­ğil midir? Çünkü onlar için iki iyilikten mutlaka biri vaad edilmiştir. Bunlar: Gazilik ve şehitlik…([1][3]) Mü´min için savaşta iki güzel neticeden biri vardır: Ya galip gelecek, ya şehit olacaktır. «

الشُّهَدَاءُ خَمسَةٌ :

المَطعُونُ ، وَالمبْطُونُ ، والغَرِيقُ ، وَصَاحبُ

الهَدْم

وَالشَّهيدُ

في سبيل

اللَّه » "Şehitler beş kısımdır: 1-Bulaşıcı hastalığa yakalanan, 2-İshale tutulan, 3-Suda boğulan, 4-Güçük altında kalan, 5-Allah yolunda savaşırken şehit olanlar."([1][4]) Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine güre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: – "Siz kimleri şehit sayıyorsunuz?" diye sordu. Sahâbîler: – Yâ Resûlallah! Kim Allah yolunda ölürülürse o şehittir, dediler. Peygamber Efendimiz: – "Öyleyse ümmetimin şehitleri oldukça azdır" buyurdu. Ashâb: – O halde kimler şehittir, yâ Resûlallah! dediler. Resûl-i Ekrem: – "Allah yolunda ölürülen şehittir, Allah yolunda ölen şehittir, bulaşıcı hastalıktan ölen şehittir, ishalden ölen şehittir; boğularak ölen şehittir"([5]) buyurdu.

İslâm âlimleri şehitleri üç kısma ayırmıştır: 1)- Allah yolunda savaşırken ölürülen ve hem dünya hem âhiret ahkâmı itibariyle şehit sayılanlar. Harp esnasında savaş meydanında müşrikler tarafından

ölürülen veya üzerinde yara bere olduğu halde harp alanında

ölü bulunan kimselerdir. Zulmen öldürülen müslümanlar da aynı hükme girer. Harp meydanında şehit olanlar kefenlenir, fakat cenazesi yıkanmaz. Hanefî mezhebi imamlarına göre şehidin üzerine cenaze namazı kılınır. Fakat İmam Şîfîî ve İmam Mîlik'e göre şehitlerin üzerine cenaze namazı da kılınmaz. 2)- Âhiret ahkîmı itibariyle şehit sayılan, ancak dünyada kendilerine şehit muamelesi yapılmayanlar. Bunlar; dünyada kendilerine yapılacak muamele itibariyle birincilere yapılanın hiçbirine tabi olmadığı için, îhiret ahkîmı itibariyle şehittir. İşte bunlar, bulaşıcı hastalıktan, aşırı ıshalden, suda boğulmaktan ve bir göçük altında kalmaktan dolayı hayatlarını yitirenlerdir. Daha başka rivayetlerde bunlara ilave olarak zîtül-cenbden ölen kimselerin, yanarak ölenlerin, karnında çocukla ölen kadınların da şehit sayılacakları bildirilir. Bazı hadislerde yol kesiciler tarafından öldürülenlerle, zulüm ve işkence edilerek öldürülenlerin de şehit sayıldığı görülür. Bunların şehit hükmünde olmaları, yakalandıkları amansız hastalıklar karşısındaki çaresizlikleri, su ve sel baskını, toprak kayması ya da zelzele gibi tabiî îfetlere karşı koyamamaları ve karşılaştıkları bu güçlüklere göğüs germeleri, sabretmeleri sebebiyledir. 3)- Sadece dünya ahkîmı itibariyle şehit sayılanlar. Bunlar da; harpten kaçarken veya çapulculuk yaparken ya da ganimetten bir şey aşırıken öldürülenlerdir. İnsanlar bunların içyüzünü bilmez, fakat onların şehit olduğunu zannederler. Bunların halini yalnız Allah bilir ve kendilerine îhirette de hiçbir sevap verilmez. Yani onlar şehit olmayıp öyle zannedilenlerdir. (6) * Şehitler, Allahü teîlînin huzuruna, harpte yaralanıp şehit oldukları andaki durumlarıyla gelirler. Yaralarından akan kan misk ve amber gibi kokar. Şehit olarak ölmeyi istemek îmînin kîmil olmasının alîmetidir. Onun için her Müslüman şehit olarak ölmek için duî eder. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, şehitliğin fazîletlerini, üstünüklerini Eshîbina haber verince, bütün Eshîb-ı kirîm şehit olmak istemişler, namazlarından sonra şehit olarak ölmek için duî etmişlerdir. Bu hususta duîsı meşhur olan Eshîb-ı kirîm çoktur. Bunlardan, Abdullah bin Cahş’ın duîsı pek meşhurdur. Hazret-i Abdullah bin Cahş, Resûlullah’ın halasının oğlu ve kayın birîderidir. Bedir Savaşında olduğu gibi, Uhud Savaşında da büyük fedakîrlikler göstermiştir. O, bu savaşta şehit olmak istiyordu. Arkadaşlarından Sa’d bin Ebi Vakkas hazretleri, bu arzusunu şöyle anlatmaktadır: Uhud’da, savaşın çok şiddetli devam ettiği bir andı. Birdenbire yanıma sokuldu, elimden tuttu ve beni bir kayanın dibine çekti. Bana şunları söyledi: “Şimdi burada, sen duî et, ben “îmin” diyeyim. Ben de duî edeyim, sen “îmin” de!” Bunun üzerine “peki” dedim ve şöyle duî ettim: “Allah’ım, bana çok kuvvetli ve çetin kîfirleri gönder. Onlarla kıyasıya vuruşayım. Hepsini öldüreyim. Gîzi olarak geri döneyim! ”Benim yaptığım bu duîya, içten “îmin” dedi. Sonra da duî etmeye başladı: “Allah’ım, bana zorlu kîfirler gönder. Kıyasıya onlarla vuruşayım. Cihadın hakkını vereyim. Hepsini öldüreyim. En sonunda bir tînesi de beni şehit etsin. Sonra, benim dudaklarımı, burnumu, kulaklarımı kessin. Ben kanlar içinde, senin huzûruna geleyim. Sen bana: “Abdullah, dudaklarını, burnunu, kulaklarını ne yaptın?” diye sorduğunda, Allahım, ben onlarla çok kusur işledim, yerinde kullanamadım. Senin huzûruna getirmeye utandım. Sevgili Peygamberimin de bulunduğu bir savaşta, toza toprağa bulandım da öyle geldim, diyeyim. Sa’d bin Ebi Vakkas; ”Gönüm böyle bir

[illegible]

«— La Vallahi, istemem vallahi!... .Ben testere ile kesilmeğe razıyım, Fakat Resülüllah’ın ayağına en küçük bir dikenin bile batmasına razı değilim. » Bu cevap karşısında Ebu Süfyan: «— İnsanoğlu içinde Muhammed’e (S.A.V.) inananların imanı kadar kuvvetli iman hiçkimsede görülmemiştir » demek suretiyle hayretini ifade etmek mecburiyetinde kaldı. Şiddetli bir çarpışma sonunda Hayber Kalesi fethedilmiş, gaziler ganimet almak için sıraya dizilmişlerdi. Sıra bir çobana gelince, kendisi için ayrılan maaşı ve erzakı bir kenara itti ve şöyle dedi: «-Ya Resülallah, ben sadece din uğruna cihad ederken şu boğazımı delecek bir ok ile şehid olmaktan başka bir şey istemiyorum, bana ayrılan bu maaşı başka fakirlere veriniz ,» Resülullah Efendimiz: «Bu isteğinde samimi isen, dileğin olacaktır» buyurması üzerine, Ashab-ı Kiram bu zatı takip etmeye başladı. Nihayet şehadet haberini işitince,gidip baktılar, aynen Resülullah Efendimize gösterdiği yerden saplanan bir okla şehid olmuştu. İnsan imanda kemale ererse , korkacağı bir felaket veya yapamayacağı bir fedakarlık yoktur. Asr-ı Saadet bunun en canlı delilidir. * Resülullah Efendimiz zamanında, Amr’ın kızı meşkur Şaire Hansa, pek güzel kahramanlık şiirleri söylerdi. Fakat bir dava uğruna gelen belaya, felakete, —henüz İslamiyeti kabul etmemiş olduğundan — hiçmi hiçtahammül edemezdi. Kan davası yüzünden iki kardeşinin katli ona o kadar tesir etmişti ki, söylediği şiirlerinde «Eğer etrafımda benim gibi yakınlarının ölümünden dolayı ağlayan olmasaydı, bu ızdıraba daha fazla tahammül edemeyerek intihar edecektim» dediğini görmeekteyiz. Kendi canına kıyacak kadar sabırsız ve tahammülsüz olan Hansa’ya, siz Müslüman olduktan sonra bakın ki, İslam ne nisbette feragat ve fedakarlık timsali yapmış, iman ona ne derece şuur ve sağlam ölçü vermiş ki, dört çocuğu İslam uğruna Kadisiye’de şehid olduğu halde cesaret ve sebatında asla bir sarsılıma olmamış, aynı İslami şuur muhafaza ederek şehid anası olmanın verdiği teselli ona evlat acısını bile unutturmuştu. Şaire Hansa’nın muharebe meydanına giderek çocuklarını karşısına alıp onlara asker-vari şu tarihi sözleri söylediğini görüyoruz: «— Benim kahraman çocuklarım! Yemin ederim ki, siz aynı ananın ve aynı babanın çocuklarısınız. Ben kocasına ihanet etmiş bir kadın olmadığım gibi, babanız da mazisi lekeli bir insan değildir. Hem de ben zorla değil de, kendi isteğimle İslamı kabul ettim ve yine kendi arzumla hicret ettim. Sizler işte böyle tertemiz bir maziye sahipsiniz. Sizden, gireceğiniz savaşta bu asaletinize uygun cesaret ve celadet bekliyorum. Din düşmanlarına ilk hücum eden sizler olmalısınız. Sizlerin arkada değil, daima ön safta çarpıştığınızı görmiyim. Çünkü bu harp, eski savaşlarımız gibi adi menfaatlar uğruna yapılan çapulculuk ve yağmacılık hareketi değildir. Elleri ile yaptıkları putlara tapan kız çocuklarını diri diri toprağa gömecek kadar vahşette devam eden putperestlere, doğruyu, Hakkı gösterme hareketidir. Kısaca bu cihadda emir Allah’dan, kumanda da Resülullah Aleyhissalatü Vesselamdandır. Başka söze ne hacet?» Bu sözlerden sonra çocuklarım ayrı ayrı kucaklayan şaire Hansa, ilave ediyor ve diyor ki: «— Ya İslam’ın zafer bayrağını Kadisiye’de dalgalandıracaksınız , yahut da din uğruna cihad ederek şehid olduğunuzu duyacağım!» Bir annenin evladlarına karşı böyle kahramanca konuşması, orada bulunan diğer mücahidleri de coşturuyor ve Kadisiye’de İslam’ın zafer bayrağının dalgalanmasına sebep oluyordu İslam’a girmeden evvel iki kardeşinin ölümüne tahammül edemeyerek intihara kalkışacak kadar sabırsız ve tahammülsüz olan Hansa, İslam’ı öğrenip, iman güneşi kalbini ve vicdanını aydınlattıktan sonra, her şeyi o kadar içyüzü ile görüyor ki,

yakaladıktan sonra müsle (kulak, burun kesmek) yapacaklar» demesi üzerine bütün mevcudiyeti ile cesaret ve şecaat kesilen Hazret-i Esmâ, bu sefer de oğluna şu tarihi nasihatları verdi: — Evladım, kesilen koyun asılmakla, soyulmakla ızdırap duymaz. İzzetle mücadele ederek maruz kalacağın bir kılınç darbesi, zilletle yaşamak için maruz kalacağın bir kamçı darbesinden daha hayırlıdır. Sakın ‘ölümden korkup da sana zillet verecek bir şekle razı olma!» Hazret-i Zübeyr, annesinin sözlerine olduğu gibi itaat edip şehid oluncaya kadar müçadele edeceğine söz vererek, vedalaşmak üzere a’ma annesini kucaklarken sırtındaki zırhın dikenlerine annesinin elleri dokunan Esmâ Radiyallahü Anha: «— Bu ne hal?... Bu senin istediğini isteyen kişinin hali değil» diye çıktı. Hazret-i Abdullah ise: «— Bugün benim son günümdür. Sana metanet-i kalb! vermek için giymiştim bu zırhı » dediyse de, annesinin: «— Hayır, böylesi şey bana metanet vermez » diye itiraz etmesi üzerine, onu da çıkararak, o gün şehid oluncaya kadar Haccac askerlerine mukavemet etti, fakat teslim olmadı. Hazret-i İbn-i Zübeyr’ın tahminleri yanlış çıkmadı, Haccac uzun müddet O’nun mübarek cesedini asılı bekletti. Bir gün Hazret-i Esmâ’nın yanına gelen Haccac: «— Abdullah’ı nasıl mağlüp ettim, gördünüz mü?» diye istihza yollu bir sual sorması üzerine, Esmâ: «— Hayır, vallahi mağlüp olan o değil, sensin. Sen onun dünyasını kaybettirdin, o da, senin ahiretini » dedikten sonra şöyle devam etti:«— Ben Resülüllah’dan Sakif kabilesinden iki şerir adamın çıkacağını işitmişim. Yalancı olanın Muhtar-ı Sakafi? olduğunu gördük. Müfsid olanın da sen olduğundan artık şüphem kalmadı diye mukabelede bulunmak cesaretini göstererek zalime boyun eğmedi.(9)

Müslümanları zaferden zafere koşturan ve tarih sayfalarını kahramanlık destanları ile donatan, şehitlik ve gazilik rutbesine erişme arzu ve isteğidir. İşte bu anlayış, İslam için ve müslümanlar için büyük bir felaket olan Haçı ordularını bu düşünce ile durdurmuştur. 26 AĞUSTOS 1071 Malazgirt meydan muharebesinden itibaren Anadolu'yu müslümanlara anavatan yapmış, 29 MAYIS 1453'de İstanbul'un fethiyle Bizans imparatorluğunu yıkarak orta çağı kapatıp, yeni çağı açmıştır. 30 AĞUSTOS 1922'de Dumlupınar Meydan Savaşı yapılmış, 18 MART 1915 ÇANAKKALE’DE büyük mücadeleler verilmiş ve ÇANAKKALE’de 253 bin şehid verilerek bu ülke düşmandan temizlenebilmiştir. Yakın tarihimize baktığımızda 1974'de Mehmetçik Kıbrıs'ta aynı kahramanlığı göstermiştir. Bakınız ÇANAKKALE hakkında şair, “Çanakkale Askeri” adlı şiirinde ne diyor; ÇANAKKALE ASKERİ Adına binlerce destan yazılan

Yıllar sonra bir bir anılan

Toprağına taşına yazılan

Çanakkale mi şehit, şehit mi Çanakkale Adım adım koşan asker

Düşmanını yenen asker

Vatanını seven asker

Çanakkale mi şehit, şehit mi Çanakkale Tüm dünya'ya örnek asker

Komutanıyla yürek asker

Vatan millet diyen asker

Çanakkale mi şehit, şehit mi Çanakkale Çanakkale geçilir mi sandın

Topuna tüfeğine mi kandın

Türk'ü yenilir mi sandın

Çanakkale mi şehit, şehit mi Çanakkale Al bayrakla koşan asker

Ölüm emrini alan asker

Yaralı düşmanı saran asker

Çanakkale mi şehit, şehit mi Çanakkale Bu destan anlatılmaz yaşanır

Bu şehitler unutulmaz anılır

Koca Seyit Bismillah der kaldırır

Çanakkale mi şehit, şehit mi Çanakkale.(10) Allah (cc) Kur’an-ı Kerimde

şöyle nuyuruyor: يَا

أَيُّهَا

الَّذِينَ

آَمَنُوا

هَلْ

أَدُلُّكُمْ

عَلَى

تِجَارَةٍ

تُنجِيكُم

مِّنْ

عَذَابٍ

أَلِيمٍ

تُؤْمِنُونَ

بِاللَّهِ

وَرَسُولِهِ

وَتُجَاهِدُونَ

فِي

سَبِيلِ

اللَّهِ

بِأَمْوَالِكُمْ

وَأَنفُسِكُمْ

ذَلِكُمْ

خَيْرٌ

لَّكُمْ إِن

كُنتُمْ

تَعْلَمُونَ

يَغْفِرْ

لَكُمْ

ذُنُوبَكُمْ

وَيُدْخِلْكُمْ

جَنَّاتٍ

تَجْرِي مِن

تَحْتِهَا

الْأَنْهَارُ

وَمَسَاكِن

طَيِّبَةً

فِي جَنَّاتِ

عَدْنٍ

ذَلِكَ

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler